Portia (Tirat)

Oyunun Adı: Venedik Taciri
Yazar: William Shakespeare
Çeviren: Özdemir Nutku

PORTIA – Eğer iyi olanı yapmak bilmek kadar kolay olsaydı, küçük kiliseler katedrallere, yoksulların kulübeleri de kral saraylarına dönerdi. Kendi nasihatlerini dinleyen kişi ancak bir rahip olabilir. Yirmi kişiye birden ne yapması gerektiğini öğretebilirim ama o yirmi kişiden biri olmaya gelince iş değişir. Beynimiz duygularımızı dizginleyecek yasalar koyabilir, ama ateşli tutkular soğuk kuralların üstünden atlayıp geçer: Gençlik denilen çılgınlık öyle bir tavşandır ki kötürüm olan doğru bir öğüdün ağlarının üstünden atlayıverir. Her neyse, böyle akıl yürütmemin koca seçmeme yardımcı olacağını sanmam. Öff, şu "seçme" işi yok mu! İstediğimi seçmek de hoşlanmadığımı reddetmek de elimde değil ki! İşte yaşayan bir kızın iradesi, ölmüş bir babanın istek ve vasiyetiyle kıskıvrak bağlanmış. Ne zor değil mi, ne seçmek elimde ne de reddetmek. Hadi, sen sırayla adlarını say, ben de ne hissettiğimi söyleyeyim, sen de buna göre, eğilimimin derecelerini çıkarırsın.

Napolili prens, hah, işte sana zekasız, donuk, dik kafalı bir genç. Atlardan başka bir konusu yok. Marifetmiş gibi atlarını kendi nalladığı için övünüp duruyor. Korkarım anası bir nalbantla işi pişirmiş. Bir de şu hükümdar yetkisine sahip saraylı kont var, onun da somurtmaktan başka bir şey bildiği yok. Sanki "beni ister kabul et, ister etme" der gibi bir ifadesi var. En komik fıkraya bile gülmüyor; gençliğinde bu kadar görgüsüz ve uygunsuz kederler içinde olursa, korkarım yaşlanınca ağlayan filozofa dönüşebilir. Bunlardan biriyle evleneceğime ağzında kemik tutan bir kurukafayla evlenirim daha iyi. İkisinden de beni Tanrı korusun!

Şu Fransız soylu Mösyö Le Bon, Tanrı yarattığına göre, onu erkekten sayabiliriz. Doğrusu, alay etmenin günah olduğunu biliyorum, ama bu öylesi değil. Napolili prensten daha iyi bir atı var, konttan da daha iyi surat asmasını biliyor. Adam hiç kimsenin içinde herkes. Ardıç kuşu ötse, kalkıp oynamaya başlar. Kendi gölgesiyle kılıç tokuşturur bu. Onunla evlenmeye kalksam, yirmi kocayla evlenmiş olurum. Benden nefret etse onu bağışlayabilirim ama bana çılgınca tutulursa ona asla karşılık veremem.

Evet, İngiliz Baron Falconbridge, onunla hiçbir şey konuşamıyorum. Ne o beni anlıyor ne ben onu. Ne Latince, ne Fransızca ne de İtalyanca biliyor. Benim üç kuruşluk İngilizcem için de mahkemede yemin etsen başın ağrımaz. Yakışıklı bir adam, ama sözsüz bir oyun gösterisinde kim konuşabilir ki? Giyinişi de bir acayip. Bence cepkeni İtalya'dan, dizliği Fransa'dan, şapkası da Almanya'dan… Davranışını da her bir yandan almış.

Şu genç Alman, Saksonya dükünün yeğenine gelirsek… Sabahları ayıkken bayağı, akşamüstü sarhoşken bayağının bayağısı. En iyi haliyle insanın biraz daha altında, en kötü haliyle hayvanın biraz daha üstünde. Başa gelecek belaların en kötüsü. Umarım, bir yolunu bulup ondan kurtulurum. Bu yüzden ne olur ne olmaz

diye yanlış sandığın üstüne bir bardak dolusu Ren şarabı koyalım; içinde şeytan olduğunu bilse bile yine de dayanamaz o kutuyu seçer. Bunların içlerinde yokluğuna düşkün olabileceğim tek kişi bile yok. Tanrı hepsinin yollarını açık etsin!